

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1563/16-U

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Výchovný ústav a středisko výchovné péče, Pšov
Sídlo	Pšov 1, 441 01 Podbořany
E-mail právnické osoby	hanka.kote@seznam.cz
IČ	49 123 734
Identifikátor	600 029 247
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Sáva Arabadžiev
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Pšov 1, 441 01 Podbořany
Termín inspekční činnosti	5. – 7. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Inspekční činnost byla vykonána ve výchovném ústavu, středisku výchovné péče a ve školní jídelně. Česká školní inspekce hodnotila školské zařízení v dubnu 2016.

Charakteristika

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školské zařízení vykonává činnost ve výchovném ústavu (dále „VÚ“), středisku výchovné péče (dále „SVP“) a ve školní jídelně (dále „ŠJ“). Nachází se v okrajové části obce Pšov. Sídlí v komplexu osmi samostatných budov. Ve VÚ jsou umístěni chlapci v pěti výchovných skupinách (dále „VS“), z toho je jedna samostatná pro chlapce s výchovně léčebným programem. V letošním školním roce je zde umístěn jeden chlapec s nařízenou ochrannou výchovou, ten byl v době inspekční činnosti na útěku. Nejvyšší povolený počet lůžek ve VÚ je 40. K datu inspekční činnosti bylo ve VÚ evidováno 27 chlapců, fyzicky jich bylo přítomno 23. Na základě smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a ředitelem školského zařízení z důvodu přípravy na budoucí povolání zde pobývali dva chlapci. Školské zařízení nemá školu, chlapci dojíždějí do škol v okolí, ti, kteří se dále nevzdělávají, jsou zařazeni do pracovní výchovné skupiny (aktuálně 16 chlapců). Ve SVP probíhá ambulantní a pobytová péče. Nejvyšší povolený počet lůžek je osm, v době inspekční činnosti využívalo internátní službu šest klientů. Chlapcům VÚ a klientům SVP na pobytu je poskytováno celodenní stravování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školského zařízení od poslední inspekční činnosti, která proběhla v dubnu 2016, pokračuje ve zlepšování personálních a materiálních podmínek. Prioritní záměr, naučit dítě žít ve společnosti tak, aby se co nejméně dostávalo do situací, kdy porušuje sociální a společenské normy, stále trvá. Do týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti pro motivaci dětí v prevenci rizikového chování vychovatelé zařazují časté sportovní, reedukační i pracovní aktivity.

Středisko výchovné péče vykonává intervenční činnost ve školách, dobře je zajištěna pobytová péče o klienty.

Ředitel efektivně zapojil do systému řízení další pracovníky s jasně vymezenými kompetencemi, vedoucího vychovatele, vedoucího SVP, psychologa, etopeda a zástupce provozu. Ti také spolu s ředitelem provádějí ve svých úsecích kontrolní činnost. Vnitřní informační systém organizace je účelný a vytváří dobré podmínky pro úzkou spolupráci pedagogů včetně přenosu informací dětem.

Rodiče jsou o svých dětech průběžně informováni sociální pracovníci, která ve spolupráci s pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“) iniciuje pobyty dětí v rodinách. Ředitel školského zařízení zdárně pokračuje v zavádění standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče do dokumentů a následně do praxe.

Organizování vlastní činnosti včetně nastavení služeb pedagogických pracovníků je funkční a pokrývá potřeby školského zařízení.

Ve školském zařízení působí 36 pedagogických pracovníků, z nich je 10 nekvalifikovaných. Tito pedagogové si doplňují potřebné vzdělání studiem. Kvalita výchovného procesu není negativně ovlivněna. Pedagogové splňují podmínku psychologické způsobilosti, všichni pracovníci zařízení splňují předpoklad bezúhonnosti.

Materiální podmínky se od poslední inspekční činnosti částečně zlepšily, do většiny pokojů dětí byly zakoupeny nové postele. Děti mají k dispozici uzamykatelné skříňky. Klubovny jsou zařízeny sedací soupravou a televizí. Chybí ještě pomůcky pro volnočasové aktivity, např. knihy, stolní hry. Kuchyňky jsou vybavené spotřebiči, chybí ještě vybavení pro společné stolování.

S pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) byly děti prokazatelně seznámeny, a to včetně upozornění na případná rizika při činnostech v areálu školského zařízení i mimo něj.

Finanční prostředky byly od poslední inspekční činnosti efektivně použity na zakoupení nového nábytku, na vybavení ošetřovny, dále na pomůcky pro sport a ochranné pracovní prostředky pro činnost pracovní výchovné skupiny. Formou bezúplatného převodu majetku mezi státními organizacemi získalo školské zařízení nábytek a osobní automobil.

Školní jídelna poskytuje dětem plnohodnotnou a pestrou stravu včetně zajištění pitného režimu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Programy rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“) jsou vytvářeny v souladu se standardy kvality. Na jejich tvorbě se podílí etoped a vychovatel (klíčový pracovník). Vyhodnocovány jsou čtvrtletně, děti jsou s obsahem seznámeny a vyjadřují se k nim.

Ve školském zařízení působí erudovaný etoped s přirozenou autoritou a citem pro zvládání náročných a konfliktních situací. Spolu s vychovateli klade důraz na jejich bezodkladné řešení. Pravidelně s dětmi pracuje formou navazujících individuálních i skupinových sezení a pohovorů.

Středisko výchovné péče se během relativně krátké doby od svého vzniku (zřízeno k 1. 11. 2014, pobytové oddělení začalo pracovat od 1. 9. 2015) etablovalo v poskytování odborného psychologického a speciálně pedagogického poradenství a podpory zejména pro individuální klienty, resp. žáky základních a středních škol z okolních měst a vesnic. Záměr zřídit a provozovat SVP se v průběhu roku 2016 osvědčil, SVP na základě promyšlené koncepce dále rozvíjí svou činnost. Roste zájem o ambulantní služby, jako je například mediace při rodinných sporech a asistovaný styk dětí s rodiči. Na tento požadavek SVP pružně reaguje posílením v personální oblasti, i když aktuálně v době inspekční činnosti nebyla obsazena pozice psychologa. Rozvíjí se také pobytová výchovně vzdělávací péče, v šestitýdenních pobytových cyklech jsou zařazovány také dívky. Školní výuku zajišťuje kvalifikovaný učitel na základě individuálních plánů zpracovaných podle podkladů a požadavků kmenových škol. Základními a středními školami jsou velmi pozitivně přijímány výchovné a terapeutické programy pro třídní kolektivy přímo ve školách. Sestavené programy vycházejí z podnětů vyučujících, na které pracovníci SVP dokáží i přes krátkou dobu pobytu klientů dobře reagovat, což jim umožňuje dosahovat kvalitních výsledků.

Sledovaná odpolední a podvečerní činnost v jednotlivých výchovných skupinách probíhala v tvůrčí atmosféře. Děti měly dostatečnou nabídku pracovních, výtvarných, sportovních i zájmových činností, k dispozici měly i počítače. Prostor měly k vzájemné komunikaci i k řešení problémových situací. Oddychový a sportovní charakter činností byl dětmi kladně přijímán. Vychovatelé respektovali jejich individualitu, náznaky konfliktů taktně překlenují nabídkou dalších činností. Motivačním prvkem bylo průběžné pozitivní hodnocení, při kterém byla oceňována jejich snaha a elán.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení pomáhá ve spolupráci se zákonnými zástupci chlapců při výběru střední školy. V době inspekční činnosti do škol v regionu dojíždělo sedm chlapců. Kmenoví vychovatelé jsou informováni o jejich prospěchu, účastní se třídních schůzek. Aktuální problémy spojené se vzděláváním ve škole řeší operativně vedoucí vychovatel. Pokud je žák ve škole neúspěšný a zákonní zástupci nesouhlasí s dalším vzděláváním, je zařazen do

pracovní výchovné skupiny. Všichni dotazovaní chlapci vykonávají tuto činnost bez problémů, někteří jsou motivováni si vybrat v budoucnosti zaměstnání s podobnou náplní práce, kterou zde vykonávají.

Školské zařízení nabízí chlapcům v průběhu pobytu možnost absolvovat akreditované kvalifikační kurzy: obsluha křovinořezu, obsluha motorové pily, obsluha manipulačních vozíků a kurz zpracování dřeva. Tyto kurzy ročně zvládne okolo deseti chlapců, kteří tak získávají cenné předpoklady pro vstup na trh práce.

S vnitřním řádem školského zařízení jsou děti seznamovány při přijetí. V rozhovorech dokázaly vyjmenovat svoje práva i povinnosti, dokument je jim znám a rozumí mu.

Uplatňovaný komunitní systém je funkční. Dlouhodobá resocializace dětí probíhá koordinovaně za spoluúčasti pedagogických pracovníků. Školské zařízení zavádí moderní reedukační a resocializační metody.

Hodnocení dětí probíhá na základě bodového systému. Děti potvrdily, že bodovací systém je pro ně motivační a srozumitelný. Jedním z motivačních prostředků je pravidelné týdenní hodnocení na skupině a následně při velké komunitě. Hodnocení je přehledné a srozumitelné. I když není ustanovena spoluspráva, děti mají dostatek možností uplatňovat své náměty a podněty, využívána je také schránka důvěry ve fyzické i elektronické podobě.

Kontakt chlapců s rodinami je neomezený, návštěvy mohou přijímat i přímo ve školském zařízení.

V rámci vzdělávacích činností mají děti ve výchovně léčebné skupině možnost s pomocí vychovatelů nakoupit potraviny v rozsahu finančního limitu a připravit si o některých víkendových dnech jídla v kuchyňce, což přispívá k podpoře jejich samostatnosti a praktických dovedností. Tuto činnost by uvítaly děti i v ostatních výchovných skupinách. Pracovní výchovná skupina koná práce přímo v areálu, případně v jiných subjektech, a to mimo areál. Odměny z činnosti v pracovní výchovné skupině jsou chlapcům včetně kapesného ukládány na osobní konto. Finanční prostředky (tj. kapesné, odměny a další příjmy chlapců) jsou evidovány elektronickým systémem EVIX a o výši jejich peněžního konta jsou pravidelně informováni. Při posouzení dokumentace související s výplatou kapesného a odměn za pracovní činnosti byly v písemné evidenci zjištěny formální nepřesnosti. Ředitel školského zařízení byl na tuto okolnost upozorněn v průběhu inspekční činnosti a provedl potřebná opatření.

Školské zařízení analyzuje úteky dětí, které jsou poměrně četné (září 21, říjen 19, listopad 17 úteků). Často se jedná o opakované úteky. Aktuálně bylo na útěku pět chlapců. Zařízení k tomuto jevu přijímá dílčí opatření, která nejsou zcela účinná. V případě úteků školské zařízení informuje zařízení zákonné zástupce. Přes četnost úteků byla zjištěna důvěra dětí v dospělou autoritu, zejména při řešení problémů nebo při nesouhlasu s hodnocením.

Zařízení spolupracuje s kurátory, se státní zástupkyní, která pravidelně školské zařízení navštěvuje. Sociální pracovníce v součinnosti s pracovníci OSPOD pomáhá při zajišťování pobytu chlapců v rodinách.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Tým odborných pracovníků pokračuje v úspěšném zavádění a realizaci speciálních metod práce podporujících účinnost reedukačních a resocializačních postupů.
- Nastavený způsob řízení dlouhodobě podporuje týmovou práci všech pedagogů, je jim poskytován dostatečný prostor pro samostatné rozhodování a stanovena příslušná míra zodpovědnosti.

Silné stránky

- Středisko výchovné péče se na základě promyšlené koncepce a její realizace dobře rozvíjí. Svědčí o tom zvyšující se zájem klientů o poskytování ambulantních i internátních služeb.
- Úspěšně se daří zapojovat chlapce do rekvalifikačních kurzů.

Slabé stránky

- Nedostačující vybavení výchovných skupin ve výchovném ústavu omezuje odpočinkové a společenské aktivity.
- Vyšší počty útěků.
- Část pedagogických pracovníků nemá odbornou kvalifikaci.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zlepšit podmínky pro odpočinkové a společenské aktivity.
- Umožnit všem dětem víkendové vaření a hospodaření s rozpočtem.
- Analyzovat příčiny útěků a přijímat účinná opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 20 dnů přijmout opatření ke zjištěným nedostatkům a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci o přijatých opatřeních k odstranění zjištěných nedostatků.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina- úplné znění, vydalo MŠMT pod čj.: MSMT-3601/2005-1, datováno únor 2015
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 9888/2015-3 ve věci návrhu na zápis změny vedených v rejstříku škol a školských zařízení (středisko výchovné péče, počet lůžek) ze dne 12. 8. 2015, s účinností od 1. 9. 2015
3. Potvrzení ve funkci ředitele na dobu určitou 6 let, vydalo MŠMT dne 18. 2. 2014 s účinností od 1. 8. 2014
4. Koncepce VÚ, aktualizovaná 1. 1. 2015
5. Vnitřní řád VÚ a SVP, platný pro školní rok 2016/2017
6. Vnitřní řád ŠJ platný od 1. 4. 2016
7. ŠVP VÚ a SVP platný pro školní rok 2016/2017
8. Dokumentace SVP (včetně individuálních výchovných plánů klientů pobytového oddělení)
9. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2016/2017
10. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti listopad, prosinec 2016
11. Kniha denní evidence, záznamy listopad, prosinec 2016 (2016/2017)
12. Spisy dětí za školní rok 2016/2017 (PROD)

13. Spisy zaměstnanců - aktuální stav
14. Kniha návštěv, Kniha úředních návštěv – sledované návštěvy od 1. 9. 2016
15. Dokumentace týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školním roce 2016/2017 (do data inspekční činnosti)
16. Kniha úrazů chlapci od roku 2015 včetně záznamů o úrazu
17. Dokumentace týkající se poskytování školního stravování za období září, říjen a listopad 2016
18. Elektronická evidence EVIX – evidence vlastních příjmů dětí (k datu inspekční činnosti)
19. Týdenní hodnocení chlapců (listopad 2015 a školní rok 2016/2017)
20. Kapesné dětí zařízení za 9., 10., 11. měsíc 2016
21. Přehled výpočtu kapesného - září, říjen a listopad 2016
22. Výdajové pokladní bloky za období: září, říjen, listopad 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka	Paclíková v. r.
PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor	Píša v. r.
Mgr. Stanislava Kudrmannová, školní inspektorka	Kudrmannová v. r.
Mgr. Michaela Hejná, etoped	Hejná v. r.
Mgr. Soňa Křížová, etoped	Křížová v. r.
Bc. Alena Chládková, kontrolní pracovnice	Chládková v. r.

V Liberci 2. 2. 2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Sáva Arabadžiev, ředitel školského zařízení

Arabadžiev v. r.

V Pšově 3. 2. 2017